

Τίτλος Μαθήματος: Γέννηση και εξέλιξη της γλώσσας

- Κωδικός μαθήματος: KYE-03
- Τύπος μαθήματοςⁱ: Υποχρεωτικό κατ' επιλογήν
- Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό): Προπτυχιακό
- Έτος σπουδών: 1ο
- Εξάμηνο σπουδών: Β
- Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS): 5
- Αριθμός διδακτικών μονάδων: 3
- Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων : Ευαγγελία Βλάχου
- Περιεχόμενο μαθήματοςⁱⁱ (100-300 λέξεις):

Στο μάθημα αυτό παρουσιάζονται ορισμένα από τα βασικότερα θεωρητικά και μεθοδολογικά ζητήματα που απασχολούν τους επιστημονικούς κλάδους της Κατάκτησης Πρώτης (ή Μητρικής) Γλώσσας. Ειδικότερα, αναλύεται το Λογικό Πρόβλημα της Κατάκτησης και ο ρόλος της έμφυτης προδιάθεσης του ανθρώπου να μάθει τη μητρική του γλώσσα. Επιπλέον, παρουσιάζονται τα βασικότερα στάδια γλωσσικής ανάπτυξης του παιδιού ανά επίπεδο ανάλυσης της γλώσσας (κατάκτηση φωνολογίας, μορφολογίας, σύνταξης) και οι κυριότερες θεωρητικές προσεγγίσεις για την ερμηνεία αυτής της ανάπτυξης.

- Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματαⁱⁱⁱ (200-500 λέξεις):

Με την επιτυχή ολοκλήρωση αυτού του μαθήματος ο φοιτητής /φοιτήτρια θα πρέπει να μπορεί:

- να διακρίνει τη διαφορά μεταξύ του όρου γλωσσική κατάκτηση και του όρου γλωσσική εκμάθηση,
- να αξιολογεί προτάσεις που έχουν τεθεί στη βιβλιογραφία στο κλάδο της Γλωσσικής Κατάκτησης,
- να ερμηνεύει αποκλίνουσες γλωσσικές συμπεριφορές,
- να συλλέγει δεδομένα παιδικού λόγου και να τα συσχετίζει τόσο με τη θεωρία της Καθολικής Γραμματικής όσο με υποθέσεις σύγχρονων τυπολογικών προσεγγίσεων,
- να καταλαβαίνει γενικούς κανόνες που καθορίζουν τη γλωσσική συμπεριφορά παιδιών σε ποικίλες ηλικιακές φάσεις,
- να προτείνει νέες επιστημονικές υποθέσεις,
- να αποτιμά τη βαρύτητα των αποτελεσμάτων των επιστημονικών πειραμάτων και
- να κατανοεί το ρόλο του έμφυτου στα βασικά επίπεδα γλωσσολογικής κατάκτησης (φωνολογία, μορφολογία, σύνταξη, σημασιολογία, πραγματολογία).
-

- Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

- a) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):
- Miller George, 1995, *Γλώσσα και ομιλία*. Εκδόσεις Gutenberg.

- Fromkin et al. 2008. Εισαγωγή στη μελέτη της γλώσσας. Εκδόσεις Πατάκης.
- Σημειώσεις του μαθήματος

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα):

- Adam, G. 2002. *From Variable to Optimal: Evidence from Language Acquisition and Language Change*. Ph.D. Dissertation. Tel-Aviv University.
- Anderson, S.R. and D.W. Lightfoot. 2002. *The Language Organ. Linguistics as Cognitive Physiology*. C.U.P.
- Archibald, J. (ed.). 1995. *Phonological Acquisition and Phonological Theory*. Hillsdale: Lawrence Erlbaum Associates, Publishers.
- Βαρλοκώστα, Σ. 2005. *Γλωσσική Κατάκτηση*. Πανεπιστημιακές σημειώσεις. Τμήμα Μεσογειακών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Αιγαίου.
- Βαρλοκώστα, Σ. & Μ. Τζακώστα. Σε εξέλιξη. *Γλωσσική κατάκτηση*. Εκδόσεις Πατάκη.
- Barrett, M. 1999 (eds.). *The Development of Language*. Sussex: Psychology Press.
- Berko-Gleason, J. and N. Bernstein-Ratner (eds.). 1998. *Psycholinguistics*. Harcourt Brace College Publishers.
- Berko-Gleason, J. 1989/ 2001. *The Development of Language*. Fifth Edition. Allyn and Bacon.
- Black, M. and S. Chiat. 2003. *Linguistics for Clinicians*. London: Arnold.
- Βλάχου, Ε. 2012. Θέματα σημασιολογικής ανάπτυξης. Διάλεξη που δόθηκε στο μάθημα *Γλωσσική κατάκτηση* της Δρ. Καθ. Σ. Βαρλοκώστα, Τμήμα Φιλολογίας, Ε.Κ.Π.Α.
- Bowerman, M. and S.C. Levinson. 2001. *Language Acquisition and Conceptual Development. LCC 3*. Cambridge: C.U.P.
- Boysson-Bardies de, B. 1999. *How Language Comes to Children from Birth to Two Years*. Translated by M.B. DeBevoise. Cambridge, MIT Press.
- Broeder, P. And J. Murre. 2000. *Models of Language Acquisition. Inductive and Deductive Approaches*. Oxford: O.U.P.
- Brooks, P. & J. Braine. 1996. What do children know about the universal quantifiers *all* and *each*? *Cognition* 60, 235–268.
- Bukatko, D. and M.W. Daehler. 2001. *Child Development. A Thematic Approach*. Houghton Mifflin Company.
- Chierchia, G, S. Crain, M. T. Guastio, A. Gualmini, L. Meroni. 2001. The acquisition of disjunction: evidence for the grammatical view of scalar implicatures. *Proceedings of BUCLD 25*. Anna H-J. Do et al. (επιμ.), 157-168. Cascadilla Press, Somerville Mass.

- Chierchia, G. and S. McConnell-Ginet. 2000. *Meaning and grammar*. Cambridge, MA: MIT Press.
- Clark, E.V. 2003. *First Language Acquisition*. C.U.P.
- Crain, S. & R. Thornton. 1998. *Investigations in universal grammar*. Cambridge Mass: MIT Press.
- Ferguson, C. And D.I. Slobin (eds.). 1973. *Studies of Child Language Development*. Holt, Rinehart and Winston, Inc.
- Fikkert, P. 1994. On the Acquisition of Prosodic Structure. Leiden: HIL.
- Fletcher, P. and M. Garman (eds.). 1986. *Language Acquisition. Studies in First Language Development*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Fletcher, P. and B. MacWhinney (eds.). 1995. *The Handbook of Child Language*. Oxford: Blackwell.
- Foster-Cohen, S.H. 1999. *An Introduction to Child Language Development*. London: Longman.
- Gallaway, C. ND B.J. Richards (eds.). 1994. *Input and Interaction in Language Acquisition*. Cambridge: C.U.P.
- Goodluck, H. 1978. *Linguistic Principles in Children's Grammar of Complement Subject Interpretation*. Ph.D. Dissertation. University of Massachusetts At Amherst.
- Goodluck, H. 1991. *Language Acquisition. A Linguistic Introduction*. Oxford: Blackwell.
- Goodman, J. and H.C. Nusbaum (eds.). 1994. *The Development of Speech Perception: The Transition from Speech Sounds to Spoken Words*. Cambridge, MA: MIT Press.
- Gopnik, Myrna. 1997. *The inheritance and innateness of grammars*. New York/ Oxford: Oxford University Press.
- Grice, H. P. 1975. Logic and conversation. Repr. in *Studies in the Way of Words*, ed. H. P. Grice, pp. 22–40. Cambridge, MA: Harvard University Press (1989).
- Gualmini, A. S. Maciukaite and S. Crain. 2003. Children's insensitivity to contrastive stress in sentences with *only*. *Proceedings of the 25th annual Penn Linguistics Colloquium*, 87-110, University of Pennsylvania.
- Guasti, M.-T. 2002. *Language Acquisition. The Growth of Grammar*. Cambridge: MIT Press.
- Hannahs, S. J. and M. Young-Scholten (eds.). 1997. *Focus on Phonological Acquisition*. Amsterdam/ Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.
- Hyams, N.M. 1986. *Language Acquisition and the Theory of Parameters*. Dordrecht: D. Reidel Publishing Company.
- Ingram, D. 1989. *First Language Acquisition. Method, Description and Explanation*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Jakobson, R. 1971. *Studies on Child Language and Aphasia*. The Hague: Mouton.

- Jakobson, R. 1980. *Brain and Language. Cerebral Hemispheres and Linguistics Structure in Mutual Light.* Ohio: Slavica Publishers.
- Κατή, Δήμητρα. 1992. *Γλώσσα και Επικοινωνία στο παιδί.* Αθήνα: εκδ. Οδυσσέας.
- Levelt, C. C. 1994. On the Acquisition of Place. Leiden: HIL.
- Lucaszewicz, B. 2000. Phonological Analysis of Reduction and Assimilation Processes in the Acquisition of English and Polish. Ph.D. Thesis. Warsawa: University of Warsawa.
- Lust, B.C. and C. Foley (eds.).2004. *First Language Acquisition. The Essential Readings.* Oxford: Blackwell.
- Meulen van der, I. 1999. *L'omission de determinants: phenomene syntaxique ou phonologique?* MA thesis. University of Leiden.
- Miller, K., C. Schmitt, H.-H. Chang, and A. Munn. 2005. Young children understand *some* implicatures. *Proceedings of the 29th annual Boston University Conference on Language Development*, 389-400, A. Brugos et al. (επιμ.), 389-400. Cascadilla Press. Newstead, S. 1995. Gricean implicatures and syllogistic reasoning. *Journal of Memory and Language*, 34, 644-664.
- Morgan, J. L. and K. Demuth (eds.). 1996. *Signal to Syntax. Bootstrapping from Speech to Grammar in Early Acquisition.* Mahwah: Lawrence Erlbaum Associates.
- Nadelman, L. 2004. *Research Manual in Child Development.* Lawrence Erlbaum Associates.
- Nouveau, D. 1994. *Language Acquisition, Metrical Theory and Optimality.* Utrecht: OTS Dissertation Series.
- Noveck, I. 2001. When children are more logical than adults. *Cognition* 78, 165-188.
- Ota, M. 1999. *Phonological Theory and the Acquisition of Prosodic Structure: Evidence from Child Japanese.* Doctoral Dissertation. Dept. of Linguistics. Georgetown University.
- Otake, T. And A. Cutler (eds.). 1996. *Phonological Structure and Language Processing. Cross-Linguistic Studies.* Berlin-New York: Mouton de Gruyter.
- Papafragou, A. and J. Musolino. 2003. Scalar implicatures: experiments at the syntax-semantics interface. *Cognition* 86, 253-282.
- Perrera, K., G. Collis and B. Richards (eds.). 1994. *Growing Points in Child Language.* Cambridge: Cambridge University Press.
- Pinker, S. 1994. *The language Instinct. The New Science of Language and Mind.* Penguin books.
- Pinker, S. 1996. *Language Learnability and Language Development.* Harvard University Press.

- Pinker, S. 1997. *How the Mind Works*. New York/ London: Norton.
- Pinker, S. 2002. *The Blank Slate: The Modern Denial of the Human Nature*. Penguin.
- Radford, Andrew. 1990. *Syntactic Theory and the Acquisition of English Syntax*. Oxford: Blackwell.
- Randal, J.H. 1982. *Morphological Structure and Language Acquisition*. Ph.D. Dissertation. University of Massachusetts at Amherst.
- Rose, Y. 2000. *Headedness and Prosodic Licensing in the L1 Acquisition of Phonology*. Ph.D. Dissertation. Montreal: Department of Linguistics, McGill University.
- Scovel, T. 1998. *Psycholinguistics. Oxford Introductions to Language Study*. Oxford University Press.
- Smith, C. L. 1980. Quantifiers and question answering in young children. *Journal of experimental child psychology* 30, 191-205.
- Taelman, H. 2004. *Syllable Omissions and additions in Dutch Child Language. An inquiry into the function of rhythm and the link with innate grammar*. Ph.D. Dissertation. University of Antwerp.
- Trott, K., S. Dobbinson and P. Griffiths (eds.). 2004. *The Child Language Reader*. London: Routledge.
- Τζακώστα, Μ. 1999. *Κατάκτηση της Προσωδιακής Δομής στη Νέα Ελληνική*. Διπλωματική εργασία μεταπτυχιακού προγράμματος α' κύκλου. Ρέθυμνο: Πανεπιστήμιο Κρήτης.
- Tzakosta, M. 2004. *Multiple Parallel Grammars in the Acquisition of Stress in Greek L1*. Ph.D. Dissertation. ULCL/HIL. LOT Dissertation Series 93.
- Varlokosta, S. Rohrbacher, B. & A. Vainikka (1998). "Functional Projections, Markedness, and 'Root Infinitives' in Early Child Greek", *Linguistic Review* 15: 187-207.
- Varlokosta, S. (2000). "Lack of clitic pronoun distinctions in the acquisition of Principle B in child Greek", *Proceedings of the 24th Boston University Conference on Language Development, (BUCLD 24)*, (p. 738-748), Somerville, MA: Cascadilla Press.
- Vihman, M. M. 1996. *Phonological Development. The Origins of Language in the Child*. Oxford: Blackwell.
- Weissenborn, J., H. Goodluck and T. Roeper (eds.). *Theoretical Issues in Language Acquisition: Continuity and Change in Development*. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.

- Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις):
- Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης (έως 100 λέξεις):
 - Γραπτές εξετάσεις
- Γλώσσα διδασκαλίας:
 - Ελληνικά

- **Τρόπος παράδοσης μαθήματος:** Σεμιναριακού τύπου παραδόσεις με τη συμμετοχή των φοιτητών μέσω της συγγραφής και παρουσίασης εργασιών κατά τη διάρκεια του μαθήματος

ⁱ Υποχρεωτικό, επιλογής, κλπ, ανάλογα με τις κατηγορίες μαθημάτων που διαθέτει το κάθε τμήμα.

ⁱⁱ Περιγραφή του περιεχομένου του μαθήματος και προαιρετικά της εβδομαδιαίας κατανομής της ώλης (επιγραμματικά).

ⁱⁱⁱ **Μαθησιακά αποτελέσματα:** οι διατυπώσεις όλων αυτών που ο εκπαιδευόμενος γνωρίζει, κατανοεί και μπορεί να κάνει μετά την ολοκλήρωση μιας μαθησιακής διαδικασίας και οι σχετικοί ορισμοί αφορούν τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις ικανότητες. Σε αυτά περιλαμβάνονται: Γνώσεις, Δεξιότητες, Ικανότητες. Βλέπε αναλυτικά:

http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/eqf_en.htm